

Tämä on rinnakkaistallenne. Sen viitetiedot saattavat erota alkuperäisestä /

This is a self-archived version of the original article. This version may differ from the original in pagination and typographic details.

Version: publisher's version

Käytä viittauksessa alkuperäistä lähdettä: /

To cite this article please use the original version:

Raatikainen, Kukka-Maaria & Rahkema, Kaja 2024. Tohtorista lähihoitajaksi? SIMHE tukee urahaasteissa. Suomenopettajat (1), 49-51.

Tohtorista lähihoitajaksi?

SIMHE tukee urahaasteissa

SIMHE eli Supporting Immigrants in Higher Education on Opetushallituksen ylläpitämä, vakiintunut ohjauspalvelu korkeakoulutetuille maahanmuuttaneille. Valtakunnallisesta SIMHE-verkostosta tukea saaneet maahan muuttaneet, omien alojensa asiantuntijat kertovat tässä jutussa omat tarinansa.

TEKSTI KUKKA-MAARIA RAATIKAINEN JA KAJA RAHKEMA
KUVAT SAVONIA-AMK:N ARKISTO

SIMHEN tavoitteena on sujuvoittaa erityisesti korkeasti koulutettujen, eri statuksilla olevien ulkomaalaistaustaisten aiemmin hankitun osaamisen tunnistamista ja tunnustamista. Ohjauksella tuetaan korkeakoulutukseen ohjautumista ja työllistymistä suomalaisille työmarkkinoille.

Maahanmuuttoon liittyviä kysymyksiä ratkotaan maahanmuuton vastuukorkeakouluissa, joita on Suomessa kymmenen: Turun, Helsingin, Jyväskylän ja Vaasan yliopistot, Tampereen korkeakouluyhteisö sekä ammattikorkeakouluista Arcada, Karelia, Metropolia, OAMK ja Savonia. Korkeakoulujen SIMHE-ohjaajat muodostavat verkoston, joka kokoontuu ja jakaa tietoa eri ammattiryhmien tukemisesta.

Ohjaukseen tullaan erilaisilla taustoilla

Maksuttomaan SIMHE-ohjaukseen voi kuulua henkilökohtaista neuvontaa etänä, kasvokkain, sähköpostitse ja puhelimitse. Myös ryhmäohjausta tarjotaan mm. kotoutumiskoulutuksen opiskelijoille.

Vastikään julkaistun Näkökulmia korkeakoulujen SIMHE-työhön -raportin (Airas, Piippo, Berg ja Korhonen) mukaan SIMHE-ohjauksen pariin vuonna 2021 hakeutui yli tuhat osallistujaa. Enemmistö ohjaukseen osallistuneista oli naisia. Noin joka toinen osallistuja oli 30–39-vuotias. Eri kansalaisuuksia tilastoihin lähes 70. Ohjattavia oli eniten Venäjältä, Turkista ja Intiasta.

SIMHE-ohjausta annetaan eri puolilla Suomea. Pohjois-Savossa SIMHE-toimintaa koordinoi Kaja Rahkema (vas.) ja SIMHE-ohjaajina toimivat Kukka-Maaria Raatikainen (oik.), Veronika Mysheva ja Olga Ruotsalinen.

Ohjattavista 2/3 asui Uudellamaalla, mutta ohjaukseen tultiin lähes kaikista maakunnista ja myös ulkomailta. Kolmannes ohjattavista oli työttömiä, työssä oli 15 % ja loput olivat esimerkiksi valmentavassa koulutuksessa (20 %) tai tutkinto-opinnoissa (6 %).

Eniten ohjattiin avoimeen korkeakoulutukseen, erilaisiin kielikoulutuksiin ja -kursseille sekä

työnhakuun. Tutkinnon tunnistamisen tai rinnastamisen palveluun, maahanmuuttajien valmentavaan koulutukseen ja toisen asteen koulutukseen ohjattiin myös.

Ohjattavien tarinat itkettävät ja ilostuttavat

Sema ja **Osman** hakivat turvapaikkaa Suomesta vuonna 2020. Kotoutumiskoulutuksen aikana he törmäsivät SIMHEen keväällä 2021. Taustalla toisella oli tohtorin tutkinto farmasian alalla nanoteknologian käytöstä syövän hoidossa, toisella tekniikan alalla aloitettu väitöskirja sekä opettajan pätevyys.

Heidän huolensa oli, että valtavasti osaamista jää hyödyntämättä, jos he molemmat lähtevät työllisyyspalvelujen ohjeen mukaisesti kouluttautumaan uudelle alalle lähihoitajiksi. He pitivät kuitenkin tätä ehdotusta hyvänä B-suunnitelmana, mikäli omalla alalla työskentely ei onnistuisi.

SIMHE-ohjauksessa he kuulivat, miten ottaa omat vahvuudet käyttöön. Seman polku jatkui Korkeakouluopintoihin valmentavaan koulutukseen. Puolivuotisessa koulutuksessa Sema toive tutkijan uralle pääsemisestä ja suomen kielen taito vahvistuivat, ja hän pääsi hiukan myöhemmin tutkimusryhmään paikalliseen yliopistoon.

Sema lähetti palautetta aloitettuaan palkkatuella yliopistolla syyskuussa 2022: *"Viime vuonna se [työ yliopistolla] oli vain unelma, mutta [nyt] se on todellinen. Haluaisin olla hyödyllinen ihminen Suomelle ja ihmiselle."* Palkkatukijakson jälkeen työ jatkui määräaikaisena työsuhteena.

Myös Osman sai tukea ja vinkkejä SIMHEstä oman ammattitaitonsa käyttöönottoon, siitä kertomiseen sekä verkostoitumiseen. Hän työllistyi kesän kynnyksellä vuonna 2022 diplomi-insinöörin työhön, ja pian sen jälkeen myös korkeakouluopettajan työhön. Suunnitelma B lähihoitajaksi opiskelemisestä jäi molemmilla toteuttamatta – Suomen onneksi!

Nimet puolestaan on kemisti ja kemian

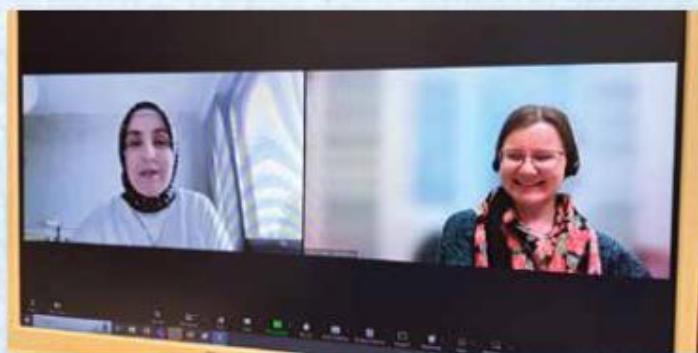
SIMHE NÄKY Y JA KUULUU:

**OPH:n ja korkeakoulujen
www-sivustoilla**

Facebookissa:
SIMHE – Supporting Immigrants in
Higher Education
LinkedInissä:
SIMHE in Finland
Katso myös Savonian maksuttomat
suomen kurssit:
www.savonia.fi/maahanmuuttajalle

SIMHE-ohjausta annetaan toisinaan kasvokkain korkeakoulujen kampuksilla. Kuvassa SIMHE-ohjaaja ja ohjattava Osman.

SIMHE-ohjauksen kulmakivenä on luottamuksellinen ilmapiiri. Ohjaaja on Ihminen Ihmiselle. Kuvassa Kukka-Maaria Raatikainen antaa ura- ja koulutusneuvoja Nimetille Zoomissa.

opettaja. Hänen urapolkuunsa Suomessa on kullunut valmentava koulutus maahanmuuttajille sekä bioanalytiikan polku- ja tutkinto-opinnot Savoniassa. Hän kommentoi saamaansa tukea SIMHEstä: ”En osaa sanoa, kuinka onnekas ihminen minä olen, että olen löytänyt sinut [SIMHE-ohjaajan] täällä uudessa elämässä.”

Nyt Nimet opiskelee tutkinto-opiskelijana vähintään B2-tason suomen kielen taitoa vaativassa koulutusohjelmassa ja aikoo valmistua tavoiteajassa. SIMHE on antanut tietoa ja tukea valintoihin, mutta suurimman työn

hän on tehnyt itse. Nimet on myös työlistynyt keikkatyöhön näyttöön.

Ohjauskusteluista käy ilmi, miten monimutkainen suomalainen korkeakoulujärjestelmä on. Jos ihmisellä ei ole tietoa polkuopinnoista, erillishausta tai kiintiöistä maahanmuuttajille, on vaikeaa hyötyä niistä. Monelle se tarkoittaa alemmalle koulutusasteelle tai suorittavaan tehtävään jämähtämistä, vaikka ihmisellä olisi asiantuntijatausta.

Toivo elää muualta muuttaneissa opettajissa

SIMHE-ohjaukseen hakeutuu paljon opetustaustaisia. SIMHE-ohjaajan kanssa haetaan OPH:n rinnastamispäätös, joka voi näyttää tältä:

Hakijan suorittama korkeakoulututkinto rinnastetaan Suomessa suoritettavaan alempaan korkeakoulututkintoon, - - kasvatustieteen kandidaatin tutkintoon, - - Suomessa suoritettaviin 60 opintopisteen laajuisiin varhaiskasvatuksen tehtäviin ja esiopetukseen ammatillisia valmiuksia antaviin opintoihin, jos hakija suorittaa suomalaisessa yliopistossa seuraavat täydentävät opinnot: 15-20 opintopisteen laajuiset varhaiskasvatuksen tehtäviin ja esiopetukseen ammatillisia valmiuksia antavat opinnot, jotka sisältävät harjoittelua ja jotka perehdyttävät esi- ja alkuopetukseen - - -

Haasteena Itä-Suomessa on se, että täällä ei OPH:n vaatimia täydentäviä opintoja ja opettajan pedagogisia opintoja pysty suorittamaan. OPH:n tutkintojen rinnastamisen ja tunnustamisen sivuilla löytyy lisätietoa aiheesta. Teemme SIMHE-ohjaajaverkoston ja paikallisten toimijoiden kanssa tiivistä yhteistyötä, jotta löydämme sopivia koulutusmahdollisuuksia kaikille ohjattaville.

Täydentäviä opintoja ja harjoitteluja varten tarvitaan myös suomen kielen taitoa vähintään tasolla

B2. Savonia-amk tarjoaakin kaikille maksuttomia suomen kielen verkkokursseja edistyneiden C1-tasolle saakka - tulossa kesätarjontaan on myös ”Opettajan suomi”.

Kuopion alueella uusi malli

Kuopion alueen varhaiskasvatuksen opettajien ja perusopetuksen opettajien pulaan lähdettiin kehittämään yhdessä SIMHE-palveluiden ja Kuopion kaupungin opetus- ja nuorisopalveluiden kanssa mallia, jossa kv-taustaiset opetusalan OPH:n päätöksen saaneet opettajat löy-

täisivät sujuvasti päätöksessä vaaditun harjoittelun harjoittelupaikat joko päiväkodeissa tai peruskouluissa.

Haasteista huolimatta tulee aina myös toivoa antavia onnistumisia. Erityisesti

varhaiskasvatuksen opettajien työvoimapulaan on jo olemassa lääke - muualta muuttaneet alan ammattilaiset.

Dorica Kliskinen pätevoityt varhaiskasvatuksen opettajaksi ja työskentelee nyt omalla alallaan uudessa kotimaassaan.

Iisalmessa tansanialaistustainen varhaiskasvatuksen opettaja sai itselleen pätevyyyden oman sinnikkyuden, SIMHE-ohjauksen ja Tampereen yliopiston ”Erilliset varhaiskasvatuksen tehtäviin ja esiopetukseen ammatillisia valmiuksia antavat opinnot ja harjoittelu”- koulutuksen avulla. Nyt hän toimii Iisalmessa varhaiskasvatuksen opettajana määräaikaisella sopimuksella.

Viime vuosina myös valtakunnallinen Opettajaksi Suomeen (OSU-hanke) on ratkonut opettajien reittejä OKM:n rahoittamana. Yhdessä löydämme kaikille osajille sopivat polut Suomessa!

Lähde:
Airas, M., Piippo, S., Berg, L. ja Korhonen, S. 2023: Näkökulmia korkeakoulujen SIMHE-työhön. Opetushallitus. Raportit ja selvitykset 2023:6a.

